

Memo

datum 11 maart 2020
aan H.J. Bergveld
van S. Zondervan
kopie
project A58 Tilburg-Breda
projectnr. 0456733.100
betreft Samenvatting probleemanalyse
status Definitief, vastgesteld Programmaraad SmartwayZ.NL

1 Samenhangend beeld: hoofdlijn probleemanalyse A58 Tilburg - Breda

Verkenning A58 Tilburg-Breda

De A58 tussen Tilburg en Breda is een belangrijke schakel in het hoofdwegennet van Zuid-Nederland. Vanwege de problemen met de doorstroming van het verkeer op dit deel van de A58 – er staan nagenoeg dagelijks in beide richtingen files - heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat besloten een MIRT¹-Verkenning uit te voeren. Dit houdt in dat wordt onderzocht wat de problemen zijn en hoe die zo goed mogelijk kunnen worden aangepakt, De MIRT-Verkenning is onderdeel van het programma SmartwayZ.NL² en wordt uitgevoerd in samenwerking met de provincie Noord-Brabant en de gemeenten Tilburg en Breda.

De eerste stap in de Verkenning is het uitvoeren van een analyse van de bestaande problematiek en van de toekomstige situatie. Voor de toekomstige situatie is van belang dat de aangrenzende delen van de A58 (tussen de knooppunten Galder en St. Annabosch en tussen de knooppunten De Baars en Batadorp) in de komende jaren worden verbreed naar drie rijstroken per richting (het project InnovA58).

De Verkenning A58 Tilburg-Breda richt zich op de A58 tussen de knooppunten De Baars (knooppunt A58 – A65) en St. Annabosch (knooppunt A58 – A27). De knooppunten zelf zijn geen onderdeel van het project.

De A58 Tilburg-Breda als verbinding tussen economische centra

De A58 Tilburg-Breda is een onderdeel van de A58, die woon- en werkgebieden in Zuid-Nederland onderling verbindt en deze aansluit op snelwegen naar West-Nederland en Duitsland. Voor vrachtverkeer is de A58 een belangrijke schakel in de oost-west relatie tussen de Zuidelijke Randstad en de Mainport Rotterdam, via Breda, Tilburg en de Brainport Eindhoven naar de Greenport Venlo en het Ruhrgebied. Daarbij is ook de relatie met de werkgebieden in de Randstad (woon-werk verkeer) van belang. De A58 functioneert hiermee als schakel in het (internationale) wegennetwerk. De A58 is daarnaast belangrijk voor de bereikbaarheid van de woon- en werkgebieden in en rond Tilburg en Breda. De A58 functioneert bij Tilburg ook als zuidelijke ring. Tilburg en Breda hebben samen ongeveer 350.000 inwoners, meerdere grote bedrijventerreinen (met veel logistieke bedrijvigheid) en onderwijsvoorzieningen (HBO en universitair).

¹ MIRT staat voor Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport

² SmartwayZ.NL is een programma waarin rijk, provincies en gemeenten samenwerken om de bereikbaarheid in Zuid-Nederland op een innovatieve en duurzame manier te verbeteren

Het traject A58 Tilburg – Breda is ongeveer 20 km lang en heeft aansluitingen bij Tilburg (oost), Goirle (Tilburg-West), Gilze en Bavel. Parallel ten noorden van de A58 verbindt de N282 de woon- en werkgebieden tussen Breda en Tilburg en ligt het treinspoor Breda-Tilburg.

Gebruik van de A58 Tilburg-Breda

Ongeveer 60-65% van het verkeer op de A58 Tilburg - Breda is doorgaand verkeer. Naast doorgaand (vracht)verkeer maakt verkeer uit de stedelijke gebieden van Breda en Tilburg vooral gebruik van de weg als onderdeel van een langer traject. Lokaal verkeer en verkeer tussen Tilburg en Breda wordt voor een groot deel over het onderliggend wegennet (o.a. de N282) afgewikkeld. Op de A58 Tilburg - Breda is slechts een klein deel van de verkeersstroom lokaal verkeer, dat wil zeggen verkeer met een herkomst én een bestemming binnen het studiegebied.

In oostelijke richting heeft de A58 Tilburg -Breda een sterke verkeersrelatie met de A58 richting Eindhoven en de A65 / N65 richting 's-Hertogenbosch. Aan de westkant is er een belangrijke relatie met de A16 in noordelijke richting en met de A58 richting Zeeland. Voor vrachtverkeer is ook de A16 richting Antwerpen van belang.

Het aandeel vrachtverkeer in de spitsperiodes is ongeveer 10 – 15 %. Buiten de spitsen is het aandeel vrachtverkeer – net als op andere wegen – zowel in absolute aantallen als relatief t.o.v. het overige verkeer groter, tot 20 % van de totale verkeersstroom.

Verkeersbelasting en doorstroming

De verkeersbelasting op de A58 tussen Tilburg en Breda is nu al hoog. Met de realisatie van InnovA58 wordt de capaciteit ten westen en oosten van het traject Tilburg-Breda verhoogd naar drie rijstroken. Hierdoor en door de autonome groei van het verkeer neemt de verkeersdruk tussen Tilburg en Breda toe met ongeveer 20% in het jaar 2030. Modelberekeningen voor de toekomstige situatie³ laten voor de A58 Tilburg – Breda zien dat de verhouding tussen de intensiteit en de capaciteit (de I/C-verhouding) zonder wegaanpassing erg hoog is (een I/C verhouding van 1,0, terwijl bij 0,8 al filevorming in de spits optreedt).

De grote hoeveelheid verkeer leidt ertoe dat vaak files ontstaan. Uit de beschikbare gegevens blijkt dat de avondspits iets zwaarder is dan de ochtendspits. Op de noordelijke rijbaan (verkeer richting Breda) is nu op werkdagen nagenoeg in elke spitsperiode sprake van files. Files ontstaan vooral bij de aansluiting Tilburg-Reeshof (Gilze) en de verzorgingsplaats Molenheide. Doordat de A58 hier druk is, zorgen kleine verstoringen als gevolg van invoegend verkeer bij aansluitingen en verzorgingsplaatsen voor files. De files die hier ontstaan lopen tegen de verkeersrichting in tot aan de aansluiting Goirle. Door de versmalling van drie naar twee rijstroken ontstaat daar vervolgens de grootste vertraging.

In de spitsen, en vooral bij file, is een toename van verkeer op het onderliggende wegennet, waaronder de N282 (noord van de A58) en de Gilzeweg/Bavelseweg (zuid van de A58).

³ De toekomstige situatie is berekend met het NRM, het Nederlandse Regionale Model. Dit is het verkeersmodel dat door het Rijk wordt gebruikt voor bereikbaarheids- en infrastructuurprojecten. In het model is de capaciteit van de A58 Tilburg – Breda gelijk aan de huidige capaciteit, maar is wel uitgegaan van het realiseren van InnovA58

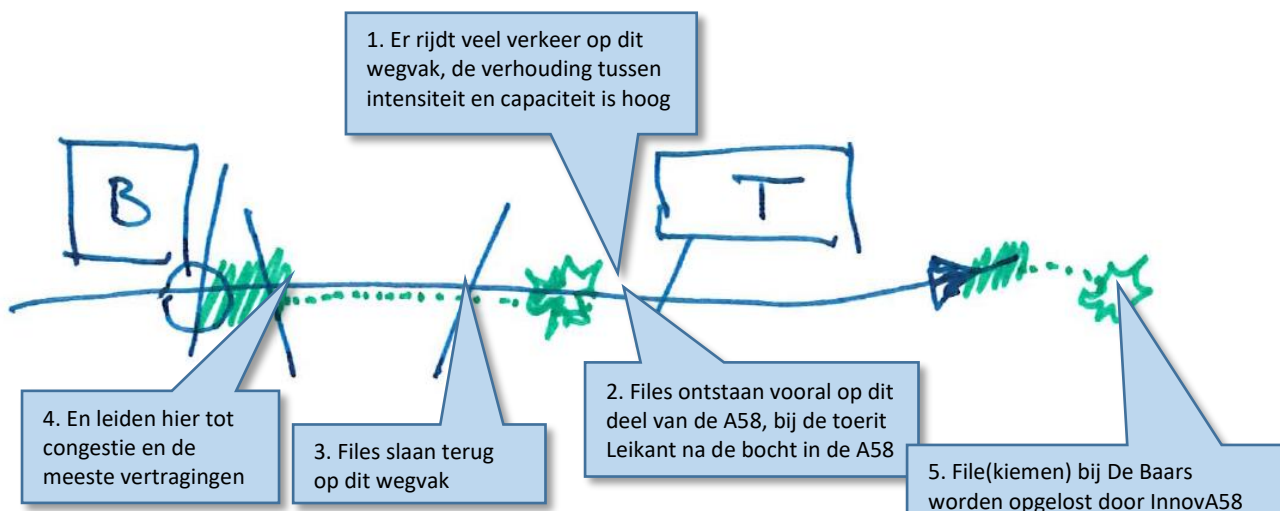

Fileontwikkeling op de drukke A58 richting Breda

Op de zuidelijke rijbaan (verkeer richting Tilburg) ontstaan de files op het wegvak tussen Tilburg-Reeshof (Gilze) en Tilburg-West (Goirle), vooral bij verzorgingsplaats Leikant. Deze files lopen tegen de verkeersrichting in tot voorbij knooppunt St. Annabosch. In de spitsen ervaren weggebruikers daar de grootste vertraging.

Files leiden er ook toe dat meer weggebruikers andere routes kiezen of buiten de spits reizen. Bij een vergroting van de capaciteit van de A58 zullen zij mogelijk hun reiskeuzes heroverwegen, waardoor het verkeer op de A58 verder toeneemt dan enkel op basis van autonome groei is te verwachten. Oftewel: de gegevens wijzen erop dat bij een vergroting van de capaciteit ook het gebruik verder zal toenemen. Dit geldt zowel voor de WLO-scenario's 2030Hoog als 2030Laag⁴. Na 2030 is in de spitsen geen verdere groei van verkeer, doordat de weg al maximaal wordt benut en er geen extra verkeer meer bij past.

Samengevat komt het erop neer dat de grote hoeveelheid verkeer op de A58 er toe leidt dat er een grote kans is dat files ontstaan. Bij aansluitingen en verzorgingsplaatsen leidt de combinatie van een hoge verkeersdruk en invogend verkeer tot files. Door de grote verkeersdruk kunnen de files over een grote lengte terugslaan. De verdere groei van de hoeveelheid verkeer leidt ertoe dat de kans op het ontstaan van files zal toenemen. Daarnaast zijn de files die ontstaan zwaarder dan nu het geval is.

Fileontwikkeling op de drukke A58 richting Tilburg

⁴ Dit zijn de toekomstscenario's voor de economische en ruimtelijke ontwikkeling van Nederland die zijn opgesteld door de planbureaus.

Verkeersveiligheid

Op het gehele traject van de A58 Tilburg – Breda komen verkeersongevallen voor, maar er zijn geen duidelijke black spots aanwezig met een concentratie van ongevallen. In de afgelopen tien jaar is er gemiddeld één persoon per jaar overleden bij een ongeval op de A58 tussen Breda en Tilburg. De weg is hiermee per kilometer minder veilig dan de gemiddelde rijksweg in Nederland (0,6 doden over dezelfde afstand). Het hogere risico hangt samen met de drukte op de weg. Over het traject zijn er wel kleine verschillen in het aantal ongevallen. Het aantal ongevallen is hoger op plekken met veel interactie tussen verkeer, zoals bij invoegstroken, de versmalling van drie naar twee rijstroken en in de filestaart.

Leefomgeving

Voor zowel geluid als de luchtkwaliteit wordt rondom de A58 voldaan aan de normen. Voor geluid blijkt uit de nalevingsrapportage⁵ geen dreigende overschrijding van het geluidproductieplafond (>0,5 dB geluidruimte). De concentraties stikstof en fijn stof langs de A58 zijn nu en in de toekomst ruim onder de wettelijke normen (nagenoeg overal > 5 µg/m³ onder de norm). Uit de participatie blijkt wel dat het verkeer op de A58 Tilburg – Breda leidt tot geluidhinder en zorgen over de luchtkwaliteit.

⁵ In deze rapportage beoordeelt het Rijk jaarlijks (dreigende) overschrijdingen van de vastgestelde geluidproductieplafond en overweegt zij voor overschrijdingen of een geluidmaatregel getroffen moet worden.